

Voorstel aan college en raad

Nummer:	02430000258512
Datum:	20 mei 2026
Opsteller:	I.M. van der Graaff
Portefeuillehouder:	Wethouder W. Mazier
Onderwerp:	Jaarrekening 2025

Het college van B&W besluit:

De raad voor te stellen:

1. Over te gaan tot vaststelling van de jaarrekening en resultaat bestemming en:
 - a. De lasten en de baten van de jaarrekening 2025 als volgt vast te stellen:

Baten	€	234.005.000,-	
Lasten	€	<u>219.630.000,-</u>	
Het voordelig saldo voor resultaatbestemming	€	14.375.000,-	-/-
Het voordelig saldo van dotaties en onttrekkingen reserves	€	<u>4.789.000,-</u>	-/-
Het voordelig bruto saldo na resultaatbestemming	€	19.164.000,-	-/-
Doorschrijven budget onderhanden werk	€	1.360.000,-	
Reserve Monumenten	€	26.000,-	
Nieuw te vormen reserve IBOR	€	575.000,-	
Reserve Woonfonds	€	2.100.000,-	
Reserve Woonpark Hierden	€	<u>225.000,-</u>	-/-
Netto voordelig resultaat	€	15.328.000,-	-/-
 - b. De activa en passiva van de balans per 31 december 2025 als volgt vast te stellen:

Activa	€	306.343.000,-	
Passiva, waaronder het voordelig rekeningsaldo 2025	€	306.343.000,-	

Het positieve resultaat na bestemming ad € 15.328.000,- ten gunste te brengen van de algemene reserve.
 - c. De specifieke uitkeringen (SISA) vast te stellen conform onderdeel Single Information Single Audit (SISA) in hoofdstuk Financiële jaarrekening.
 - d. Akkoord te gaan met de afsluiting van de in onderdeel Overzichten kredieten (hoofdstuk Financiële jaarrekening) van de jaarrekening genoemde kredieten, waarmee deze investeringen als afgerond worden beschouwd.
2. Akkoord te gaan met budgetoverheveling en wijziging van de begroting 2026:
 - a. Doorschrijven van onderhanden werk met bijbehorende budgetten en bijdragen voor een bedrag van € 1.360.000,- zoals in Financiële jaarrekening – onderdeel Toelichting baten en lasten (inclusief onderhanden werken) is opgenomen. De algemene reserve in te zetten als dekking voor deze activiteiten.
 - b. Doorschrijven van onderhanden werk met bijbehorende budgetten en bijdragen welke gedekt zijn door aanwezige reserves en voorzieningen of door inkomsten voor een bedrag van € 11.503.000,- zoals in Financiële jaarrekening – onderdeel Toelichting baten en lasten (inclusief onderhanden werken) is opgenomen.
 - c. In afwijking van de kaders voor onderhanden werken budget voor plan inclusie en diversiteit 2025-2027 en budget Regioarrangement EHPZ over te hevelen.
3. Een bedrag van € 26.000,- te storten in de reserve monumenten.
4. Een bedrag van € 575.000,- te storten in een nieuw te vormen bestemmingsreserve IBOR.
5. Een bedrag van € 2.100.000,- te storten in de reserve Woonfonds.
6. Een bedrag van € 225.000,- onttrekken aan de reserve Woonpark Hierden.
7. Vanuit het Harderwijkse overschot BW/MO € 1.200.000,- toe te voegen aan de algemene reserve.
8. De bestemmingsreserve kapitaallasten Bankjes voor ouderen op te heffen.

9. De kredieten INV310 MIP 2025 Gazonmaaier (openb. Groen) en INV0311 MIP2025 Werkvoertuig buitengebied af te sluiten en te betrekken bij het MIP in de Begroting 2027-2030.

Inleiding

Aanleiding

De jaarrekening 2025 maakt onderdeel uit van de jaarlijkse beleids- en begrotingscyclus. Deze cyclus start met het opstellen van de begroting. Deze is gebaseerd op de kaderstelling door de raad bij de kadernota. Tussentijds zijn er in 2025 twee rapportages door het college van B&W aan de raad aangeboden. De cyclus eindigt met de jaarrekening.

Kader

Gemeentewet, Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten, Kadernota Rechtmatigheid van commissie BBV en de Financiële Verordening gemeente Harderwijk 2024.

Alternatieven

De raad kan alternatief besluiten op verschillende specifieke onderdelen van de besluitvorming.

Rechtmatigheidsverantwoording

Met ingang van het verslagjaar 2023 is de rechtmatigheidsverantwoording ingevoerd. Dit betekent dat het college in de jaarstukken verantwoording aflegt over de naleving van de regels die van belang zijn voor financiële handelingen van de gemeente. De accountant controleert de collegeverantwoording op getrouwheid. Het bedrag van de vastgestelde verantwoordingsgrens van 2% van de gerealiseerde bestedingen in 2025 is € 4.393.000,-. Bij de interne controles is in 2025 in totaal voor € 2.323.000,- aan onrechtmatigheden aangetroffen volgens het verplichte berekeningsmodel van de commissie BBV. Dit is lager dan de door de raad vastgestelde verantwoordingsgrens. Het college van burgemeester en wethouders kan daarom vol trots in zijn rechtmatigheidsverantwoording aangeven dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties **rechtmatig** tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor door de raad gestelde kaders. In de paragraaf bedrijfsvoering is aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid 2025.

Beoogd effect

1. De jaarrekening vaststellen door de gemeenteraad en binnen twee weken ná vaststelling en vóór 15 juli aanbieden bij de provincie.
2. De begroting 2026 overeenkomstig te wijzigen.

Argumenten

1. Op grond van artikel 197 Gemeentewet dient het college na afloop van het begrotingsjaar aan de raad verantwoording af te leggen over het gevoerde bestuur. Het college biedt aan uw raad de jaarstukken, bestaande uit de jaarrekening en het jaarverslag, aan. Op grond van artikel 198 Gemeentewet dient de gemeenteraad de jaarrekening 2025 vast te stellen. Het college stuurt binnen twee weken ná vaststelling, doch uiterlijk vóór 15 juli, de jaarrekening naar gedeputeerde staten.
2. a & b: De raad heeft het budgetrecht en heeft daarmee de bevoegdheid de begroting te wijzigen. De voorgestelde onderhanden werken zijn onderdeel van de jaarrekening 2025 maar dienen ook in de lopende begroting 2026 vrijgegeven te worden.
c: In de bedragen van besispunt 2a. bevinden zich twee budgetten die niet voldoen aan de gestelde kaders voor overheveling. De raad wordt voorgesteld in deze specifieke gevallen af te wijken van het kader betreffende dat structureel budget niet overgeheveld wordt.
 - Het voorstel tot overheveling voor het plan inclusie en diversiteit 2025-2027 volgt uit een collegebesluit genomen op 16-12-2025 om restantbudget van afgerond € 40.000,- over te hevelen en eenmalig voor te stellen af te wijken van het kader.
 - Conform het collegebesluit op 17-03-2026 wordt voorgesteld tot overheveling van het verschil van € 47.500,- tussen de inleg van Harderwijk voor het Regio Arrangement en de in 2025 aan

Harderwijk toegerekende kosten. Dit volgt uit een afspraak van de Bestuurlijke Integrale Tafel (BIT) van oktober 2025 waarin door de deelnemende partijen is toegezegd dat de restant middelen van 2025 beschikbaar zouden blijven voor inzet in 2026.

3. In 2025 is er een overschot van afgerond € 26.000,- op het budget Monumentensubsidie, wat een koppeling heeft met de bestemmingsreserve Monumenten. Voorgesteld wordt dit bedrag toe te voegen aan de reserve Monumenten.
4. Er is in 2025 minder uitgegeven aan onderhoud doordat diverse onderhoudsprojecten en -klussen zijn uitgesteld door een gebrek aan capaciteit, bouwvertragingen, onduidelijkheid over de stikstofwet en weersinvloeden. De budgetten hiervoor betreffen structurele budgetten en komen in principe niet in aanmerking voor overheveling. In het verleden is dit regelmatig bij 'uitzondering' overgeheveld. Echter door de weerbarstige invloed van de praktijk, blijven deze type werkzaamheden moeilijk in te schatten op het geheel. Het ene jaar kan er meer uitgevoerd worden, dan het andere jaar door de factoren eerder genoemd. Op dit moment is het noodzakelijk om budgetten over te hevelen. Echter is dat niet in lijn met de door de raad gestelde kaders én bij de besluitvorming van het IBOR in 2025 is ook besloten om te onderzoeken op welke manier een systematiekwijziging (naar bijvoorbeeld een voorziening) kan bijdragen aan meer transparante en egaliserende functie voor de financiën. Vooruitlopend hierop wordt daarom niet voorgesteld om de budgetten over te hevelen, maar om de gevraagde middelen à € 575.000,- te storten in een nieuw te vormen bestemmingsreserve IBOR (Integraal Beheerplan Openbare Ruimte). Op deze wijze worden eerst de budgetten 2026 aangesproken voor het IBOR. Wanneer blijkt dat er inderdaad meer onderhoud uitgevoerd kan worden in 2026, wordt bij de 2de tussentijdse rapportage 2026 alsnog aan de raad de middelen beschikbaar te stellen. In 2026 moet vervolgens meer duidelijkheid komen op welke wijze de financiën voor het IBOR plan pragmatisch én binnen gestelde kaders vorm gegeven kan worden.

Tabel 1 Overzicht Kaders in te stellen bestemmingsreserve:

Naam Reserve	IBOR (Integraal Beheerplan Openbare Ruimte)
Type	Bestemmingsreserve
Doel	Egaliseren van de uitgaven m.b.t. het IBOR in afwachting van een mogelijk te vormen voorziening.
Minimale (bodembedrag) of maximale omvang (plafondbedrag)	Op dit moment nog niet bepaald. Bij de advisering omtrent het wel of niet vormen van een voorziening zal dit bepaald moeten worden.
Omvang en planning van stortingen/onttrekkingen	Op dit moment is er nog geen planning voor het doen van stortingen of onttrekkingen. Dit volgt uit de nadere advisering.
Looptijd reserve	Gelijk aan laatst vastgestelde IBOR plan (huidig plan loopt tot 2031)

5. De gemeente ontvangt vanuit het Rijk een bijdrage 'Realisatiestimulans' voor het bouwen van betaalbare woningen. Dit leidt tot een voordeel van € 2,1 miljoen. Voorgesteld wordt deze incidentele middelen toe te voegen aan de bestemmingsreserve Woonfonds. Er komt nadere advisering hoe deze middelen ingezet gaan worden voor het realiseren van betaalbare woningen.
6. Het college heeft op 24 februari 2026 besloten in te stemmen met de minnelijke afwikkeling van de aansprakelijkheid vanwege vertraging bij de realisatie van Woonpark Hierden. Hoewel de gemeente de aansprakelijkheidsstelling niet erkent, is er gekozen voor een minnelijke schikking via een vaststellingsovereenkomst tegen finale kwijting. Hiermee zijn verdere juridische kosten voorkomen en wordt de noodzakelijke langdurige samenwerking met de ontwikkelaar gewaarborgd. Door een aanbestedingsvoordeel op het bouw- en woonrijp maken van het woonpark is een deel van het beschikbaar gestelde krediet onbenut gebleven en daarmee is er ruimte binnen de bestemmingsreserve Woonpark Hierden. Voorgesteld wordt de kosten te onttrekken aan deze bestemmingsreserve.
7. Het resultaat van Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang (BW/MO) voor de regio Noord Veluwe bedraagt afgerond € 7,3 miljoen. Een deel van dit voordelig resultaat vloeit terug naar de deelnemende gemeenten. Het Harderwijkse deel van het overschot bedraagt € 1,2 miljoen. In voorgaande jaren werd het Harderwijkse overschot toegevoegd aan de reserve sociaal domein. De reserve sociaal domein is echter op het gewenste niveau van € 4 miljoen.

8. De raad is bevoegd tot het opheffen van bestemmingsreserves. De bestemmingsreserve kapitaallasten RES0011 Bankjes voor ouderen gekoppeld aan bijbehorende investering uit 2019 kan worden opgeheven. De investering is volledig afgeschreven. Het restantsaldo van € 124,66 valt vrij ten gunste van de algemene reserve.
9. Voor deze beschikbare kredieten vanuit het MIP is de benodigde aanschaf verschoven naar 2028/2029. Conform de lijn van de nota WAAVA wordt voorgesteld wordt daarom deze kredieten af te sluiten en de vrijvallende kapitaallasten toe te voegen aan de stelpost MIP. Hiermee worden de kredieten teruggedraaid en opnieuw meegenomen in het MIP overzicht in de begroting.

Omgevingswet

Het vaststellen van de jaarrekening 2025 heeft geen specifieke uitwerking op de omgevingswet, anders dan eventueel specifiek opgenomen onder de programma's.

Financiën

Het jaar 2025 wordt afgesloten met een **netto positief** resultaat van € 15,3 miljoen. Hieronder is het resultaat in tabelvorm opgenomen:

Resultaat 2025

(bedragen x € 1.000)

	Bedrag
Bruto resultaat (saldo van baten en lasten 2025)	19.164
Claims en voorgestelde besluitvorming:	
a. Onderhanden werken	- 1.360
b. Mutatie reserve Monumenten	- 26
c. Vorming bestemmingsreserve IBOR	- 575
d. Mutatie reserve Woonfonds	- 2.100
e. Mutatie reserve Woonpark Hierden	225
Netto resultaat 2025 na besluitvorming	15.328

Op hoofdlijnen wordt het bruto rekeningssaldo verklaard door de volgende onderwerpen:

(bedragen x € 1.000)

	2025	
	voordeel	nadeel
Rekeningresultaat		
Vertrekpunt na begrotingswijzigingen t/m 31-12-2025	6.835	
Programma 0-8: Uitgestelde werkzaamheden 2025 (onderhanden werk)	a 1.360	
Programma 0: Algemene uitkering	b 617	
Programma 0: Personeelslasten	c 410	
Programma 0: Bijstelling pensioenen wethouders	d	-1.240
Programma 0: Afrekening en doorbelastingen Meerinzicht	e 435	
Programma 0: Verkoop openbaar groen gronden	f 173	
Programma 0: Parkeeropbrengsten	g 137	
Programma 0: Precario opbrengsten	h 137	
Programma 2: IBOR budgetten / uitgesteld onderhoud	i 626	
Programma 2: Inkomsten straatreiniging	j 230	
Programma 3: GREX bedrijventerreinen	k 1.813	
Programma 5: Onderhoud groen- en speelvoorzieningen	l 189	
Programma 6: Oekraïne opvang	m 375	
Programma 6: Opvang asielzoekers	n 163	
Programma 6: Bijdrage Inclusief Groep	o	-460
Programma 6: Woonpark Hierden	p	-225
Programma 6: Programmagelden sociaal domein	q 943	
Programma 6/7: Budgetten t.l.v. SPUK GALA en Iza	r 196	
Programma 7: ODV en Duurzaamheid	s 282	
Programma 8: Omgevingsvergunningen	t 387	
Programma 8: GREX niet-bedrijventerreinen	u 2.745	
Programma 8: Realisatie stimulans	v 2.114	
Diversen	922	
Totaal	21.089	- 1.925
Totaal Rekeningresultaat	19.164	

In de financiële positie van de jaarrekening worden beide tabellen uitgebreid toegelicht. In de financiële analyse onder de programma's is een meer gedetailleerde analyse terug te vinden.

Duurzaamheid

Het vaststellen van de jaarrekening 2025 heeft geen specifieke uitwerking op duurzaamheid, anders dan eventueel specifiek opgenomen onder de programma's.

Inwonersperspectief

Na het vaststellen van de jaarrekening 2025 wordt er een infographic in de plaatselijke krant geplaatst en op de website gepubliceerd met daarin de belangrijkste onderwerpen voor de inwoners in begrijpelijke taal.

Communicatie

Na de verzending van de jaarrekening zal in het wekelijks persmoment de perspresentatie plaatsvinden (5 juni). Voor de raadsleden wordt op 23 juni een technische informatieavond georganiseerd.

Bijlagen

1. Jaarrekening 2025 incl. controle verklaring
2. Jaarverslag 2025 Zorgkosten Harderwijk